

LYSE PRODUKSJON AS
Postboks 8124
4068 STAVANGER

Kontakt saksbehandler

Vegard T. Våge, 51568820

Tillatelse etter forurensningsloven til midlertidig utslipp - Maudal kraftverk, Gjesdal kommune

---

Fylkesmannen har ferdigbehandlet søknaden fra Lyse Produksjon AS av 24.10.2019 om midlertidig utslippstillatelse arbeider ved oppgradering av Maudal kraftverk og tilhørende arbeider. Vilkårene fremgår på side 7.

Fylkesmannen har vurdert at en enkel tillatelse etter forurensningsloven er nødvendig basert på kompleksiteten i tiltaket. Det settes krav til blant annet rensing av tunnelvann og turbiditetsmålinger i vassdraget.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

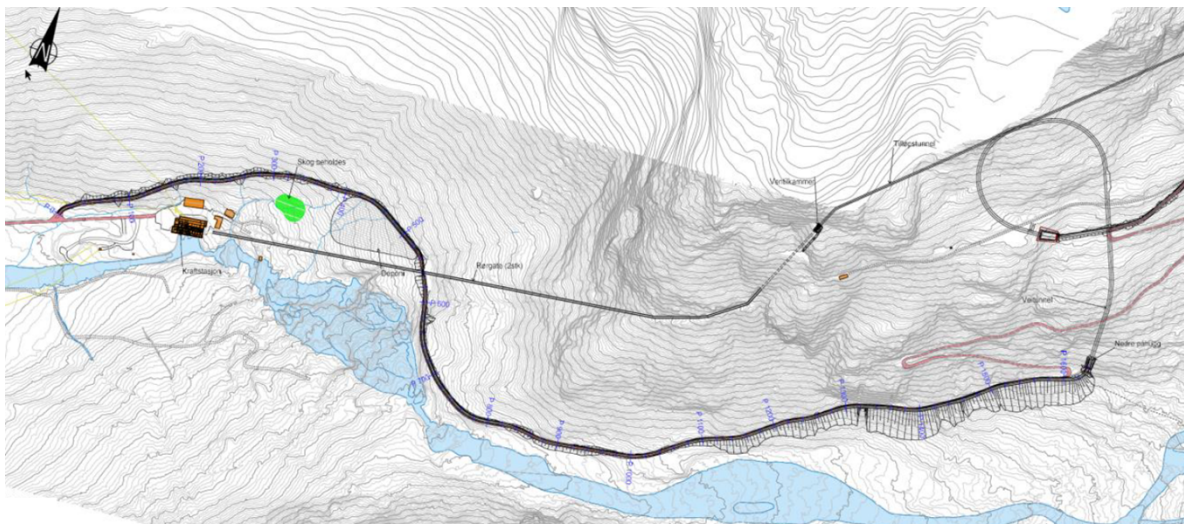
Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 24.10.2019 fra Lyse Produksjon AS om midlertidig tillatelse etter forurensningsloven til arbeider ved Maudal kraftstasjon i Gjesdal kommune. Det vises også til øvrig dokumentasjon i saken. Søknaden omfatter utslipp fra midlertidig anleggsvirksomhet og plassering av overskuddsmasser fra fyllingsdam i forbindelse med oppgradering av reguleringsdam i Myrtjern tilhørende Maudal kraftstasjon i Gjesdal kommune.

Søknad

Lyse Produksjon AS skal utføre omfattende oppgradering av Maudal kraftverk, blant annet drive en 175 meter lang tappetunnel og erstatte eksisterende fyllingsdam med en betongdam. I forbindelse med disse arbeidene, og fremtidig drift, må veien opp til dammen utbedres. Veien i dagen skal dermed utvides og forbedres, samt en ny 650 meter lang veitunnel drives. Total mengde tunnelmasse utgjør ca. 30 000 m³. Det er opplyst at arbeidene vil vare fra midten av februar 2020 til november 2021.

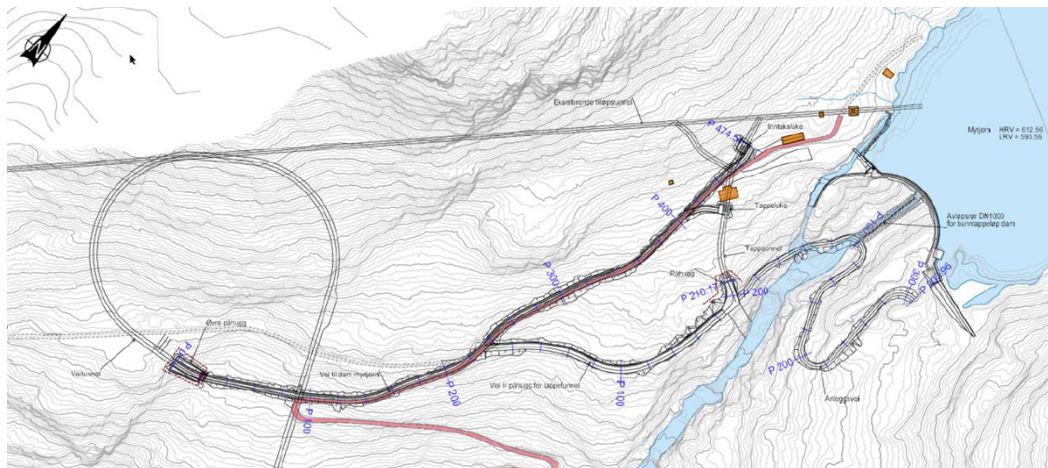

Figur 1: Oversikt over anleggsvei som skal utbedres inkludert tunnelen som vises til høyre i figuren. Mye av tunnelmassene skal brukes til å utvide vei i dagen. Eksisterende vei med hårnålsvinger som tunnelen erstatter er tegnet i rødt. Kraftstasjonen vises som svart firkant til venstre, mens deponiet der overskuddsmasser fra tunnel skal plasseres er skravert grått til høyre for kraftverket i figuren.

I første del av arbeidene skal tunnelen drives og øvrig oppgradering av vei utføres. Sprengstein fra tunneldrivingen skal brukes til bygging av anleggsvei, eksisterende vei skal utvides fra en bredde på 3 meter til en bredde på 4 meter. Lyse Produksjon AS forventer at 20 000 – 25 000 m³ går med på til dette formål. Tunnelmasser som blir igjen etter utvidelse av anleggsveien, skal plasseres i et deponi øst for kraftstasjonen. Deponiet skal dekke et område på 5600 m² og inneholde 5 000 – 10 000 m³ sprengstein. Det skal etableres et sedimentbasseng i utløpet av tunnelen, der tunnelvannet renses, før det blir sluppet ut i Maudalsåna. Avrenning fra deponiet skal begrenses ved å lage en grøft rundt deponiet. Grøften på nedsiden av deponiet skal lede til en grop for sedimentering for å begrense partikler ut i Maudalsåna ytterligere. Deponiet vil i tillegg bli tilført vegetasjonsdekke for senere revegetering, noe som også vil redusere mengde sigevann.

Ifølge søknadsdokumentasjonen, vil de største veifyllingene ved den oppgraderte anleggsveien bli anlagt 50 - 100 meter fra vassdraget. Dette vil, ifølge søker, føre til en naturlig selvreinsing av sigevannet fra veifyllingene. I tillegg er det oppgitt grenseverdier for turbiditet lenger ned i vassdraget for å kontrollere konsentrasjon av finstoff. I godkjenningsbrev fra Gjesdal kommune om søknad til dispensasjon fra kommuneplan, er det krav om en kantsone på fem meter mellom vassdrag og riggområdet i opparbeidete parkområde og ti meter vegetasjonssone mellom vassdrag og naturskog. I riggområdet hvor det er naturskog langs vassdraget, skal det settes igjen en 10 meter brei vegetasjonssone. Denne vegetasjonssonen skal ikke bearbeides.

Oppgraderingene ved dam Myrtjern må utføres for å tilfredsstille dagens sikkerhetskrav. Fyllingsdammen består i dag av en sentral hvelvdam, med gravitasjonsdammer på hver side. Disse gravitasjonsdammene skal forsterkes. Gravitasjonsdammen lengst øst av disse to er en fyllingsdam som skal erstattes med en betongdam. Det skal også etableres en ny tappetunnel ut fra tilløpstunnel. En ny anleggsvei skal også bygges som en sidevei fra et punkt ca. 120 meter fra øvre tunnelåpning og ut til østre del av dammen (figur 2).

Figur 2: Nye anleggsveier fra veitunnelen og til begge sider av dammen, samt ny betongdam og ny tappetunnel. Tilløpstunnelen går i en rett linje fra magasinet til høyre i bilde, ned mot kraftverket. Ny tappetunnel går ned fra tilløpstunnel og er også knyttet opp mot de nye anleggsveiene. Den nye betongdammen er helt til høyre i bilde, og utgjør den østligste delen av dammen.

Ved tunneldrivingen antar Lyse Produksjon AS at mengde tunnelvann ut maksimalt vil bli 500 l/min eller 30 m³/timen (tabell 1). Dette inkluderer både forventet vannforbruk til borerigg, og maksimal mengde innlekkasjevann mot slutten av drivetiden. Det er ikke beskrevet forventinger om påboret vann.

Tabell 1: Beskrivelse av mengde tunnelvann fra de to tunnelene planlagt under tiltaket ved Maudal kraftverk.

Beskrivelse	Anleggsveitunnel	Tappetunnel
Lengde på tunnel	ca. 600 meter	ca. 170 meter
Forventet vannforbruk for borerigg	350 l/min	350 l/min
Maksimal mengde innlekkasjevann	60 – 150 l/min	20 – 50 l/min
Total mengde tunnelvann (maksimalt)	500 l/min	400 l/min

Tiltakshaver beskriver de mest sentrale utfordringene med avrenning av tunnelene som utslipp av nitrogenforbindelser, suspendert stoff, olje/THC, tungmetaller og plast, samt endring av pH-nivå. For å begrense spredning, har tiltakshaver planlagt flere avbøtende tiltak¹. Det skal begrenses utslipp fra anleggsmaskiner ved å utføre regelmessig vedlikehold og ettersyn, samt å ha et avsatt og sikret vedlikeholdsareal til maskinene. Lyse Produksjons AS har satt opp en grenseverdi som skal overholdes i minimum 90 % av tiden. For suspendert stoff er grensen < 200 mg SS/L, og for olje er grensen en ukemiddel på < 5 mg THC/L. Og dersom partikkelnivået går over 1000 mg SS/L eller oljenivået overstiger 20 mg total olje (THC) per liter, skal tiltak iverksettes umiddelbart. pH-nivået skal alltid ligge mellom 5,5 og 9.

Lyse Produksjon opplyser at miljøovervåking skal utføres for å kontrollere turbiditetsnivåer. Det skal plasseres ut kontinuerlige turbiditetsmålere i utløpet til kraftstasjonen (referansestasjon) og en nedstrøms som registrerer eventuelle endringer i turbiditet. Turbiditeten skal være mindre enn 4 FTU 90 % av tiden og en alarm skal gi varsel dersom grensen overstiges.

¹ Maudal kraftverk. Oppgradering dam Myrtjern. Håndtering av utslipp fra anleggsdriften. Notat. Dokumentnummer: NO4. Norconsult, 24.10.2019

Arbeidene med oppgradering av dammen er planlagt å begynne i 2021, etter anleggstunnelen og anleggsveien er ferdig. Løsmassene fra fyllingsdammen, ca. 4000 m³, skal bli brukt til arrondering nedenfor ny betongdam, og restene skal legges tilbake i terrenget der massene ble gravd ut. Innenfor løsmassene ligger det en sentral vegg av armert betong (130 m³). Lyse Produksjon AS beskriver at armeringen skal fjernes og transporteres til godkjent mottak. Betongen skal analyseres for miljøfarlig innhold, og avhengig av analyseresultatene er massene planlagt brukt som en del av sluttarronderingen i området.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Maudalåna og Myrvatnet er en del av det verna Bjerkreimsvassdraget. Bjerkreimsvassdraget ble vernet i 2005 i forbindelse med *Supplering av verneplan for vassdrag*. Begrunnelsen for vernet er størrelse og beliggenhet, sterkt forgrenet elveløp med flere store vann og vassdraget er med på å utgjøre et særpreget landskap. Ifølge Artskart² så er det ørret i Maudalsvatnet rett nedstrøms for Maudalsåna. Det står småørret i Maudalåna, og den er en viktig gyteelv for ørret. Delen av vassdraget lenger nedstrøms i Bjerkreimsvassdraget, fra Birkelandsvatnet er vandringsvei for laks og sjøørret.

Vannforekomst

Vannforekomsten *Stora Myrvatnet* er oppgitt med økologisk og kjemisk tilstand *god*. Vannforekomsten er i *middels grad* påvirket av dammer, barrierer og sluser for vannkraftproduksjon og sur nedbør³. På grunn av regulering er vannforekomsten registrert som sterkt modifisert vannforekomst (SMVF). Vannforekomstene nedstrøms for *Stora Myrvatne* er *Maudalsåna oppstrøms kraftverk* og *Maudalsåna øvre*. *Maudalåna oppstrøm kraftverk* har *dårlig* økologisk tilstand på grunn av vannkraftanlegget, og *ukjent* kjemisk tilstand. *Maudalåna øvre* har *god* økologisk tilstand og *ukjent* kjemisk tilstand.

Planforhold

Arbeidet skal utføres i forbindelse med forbedring av eksisterende anlegg. Lyse Produksjon AS fikk dispensasjon fra kommuneplan av Gjesdal kommune for utføring av tiltaket på LNFR-område⁴. Fylkesmannen dermed anser tiltaket som planavklart.

Unntak fra forhåndsvarsel

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 *Unntak fra forhåndsvarsel*, vurderer Fylkesmannen at høring og offentlig ettersyn i dette tilfellet kan unnlates. Begrunnelsen er at det omsøkte tiltaket er av mindre omfang og begrenset varighet, slik at vi vurderer at arbeidet er av mindre miljømessige betydning dersom det blir utført i henhold til tillatelsens vilkår. Tillatelsen blir kunngjort i ettertid og høringsinstanser får tilsendt kopi. Tillatelsen er ikke gyldig før klagefristen er gått ut.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og

---

² Artskart.artsdatabanken.no

³ <https://vann-nett.no/portal/>

⁴ Dispensasjon fra kommuneplan - Godkjent - søknad fra Lyse Produksjon AS om dispensasjon fra kommuneplanen for opprustning av Maudal kraftverk, gnr. 68, bnr. 12, 13 og 15 mfl., Maudalsvegen 493, Øvre Maudal. Arkivsaksak 2019001543. Gjesdal kommune, 25.10.2019.

16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at en av vannforekomstene *Maudalsåna oppstrøms kraftverk* eller *Maudalsåna øvre* endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Partikkelspredning

Utslippet vil inneholde suspendert stoff, og uten særskilte tiltak kan arbeidet medføre partikkelspredning, noe som kan påvirke naturmangfoldet i tiltaks- og influensområdet negativt. Høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene, vil kunne påvirke vannlevende organismer negativt. Økt partikkelinnhold i vannet kan føre til endret sammensetning av den biologiske produksjonen i vannmassene, noe som igjen kan føre til endret næringstilgang for fisk og andre vannlevende organismer. Tilslamming av bunnsstrat er kritisk i gyte- og oppvekstområder for fisk der rogn og plommeseekkyngel kan ligge nedgravd i sedimentene. Tildekking fører til oksygenmangel i bunnsstratet, som igjen kan føre til at rogn og plommeseekkyngel dør.

Effekt på fisk og andre vannlevende organismer

Finpartikulært materiale fra anleggsarbeidene (suspendert stoff) vil kunne være skadelig for fisk som oppholder seg i elva nedstrøms. Partikler fra sprengstein har et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og lettere kan feste seg på fiskens gjeller. Dette kan føre til slimsondring og irritasjon på gjellene, som kan forstyrre fiskens respirasjon og ioneregulering, og i verste fall medføre fiskedød⁵. Tunnelvannet vil inneholde noe uomsatt sprengstoff, som ifølge søknad er bestående av i hovedsak av ammoniumnitrat (NH₄NO₃). Nitrogenforbindelse i sprengstoff kan også bestå av ammonium, som kan bli omdannet til ammoniakk og som kan være giftig for vannlevende organismer. Videre er fisk sensitiv for pH-endring og toksiske effekter av oljeforurensning. pH kan stige som et resultat av sementbaserte injeksjonsmasser og sprøytebetong. Ferskvann har ikke den

⁵ Sørensen, J. (1998) Massedeponering av sprengstein i vann – forurensningsvirkninger. NVE Rapport nr. 29 1998.

samme bufferkapasitet som sjøvann, slik at det er viktig at tiltakshaver/entreprenør har god kontroll over pH i utslippet. Oljeforurensning kan være et resultat av lekkasje av for eksempel drivstoff, olje og bremsevæske fra anleggsmaskiner.

Av føre-var hensyn til fisk som kan oppholde seg i Maudalsåna og Maudalsvatnet, har Fylkesmannen vurdert det som nødvendig å gi en tillatelse med vilkår om utslippsbegrensninger etter forurensningsloven.

Behov for avbøtende tiltak og overvåkning

Fylkesmannen setter vilkår som samsvarer med utslippsgrensene som søker har satt for entreprenør, og som tiltakshaver har beskrevet at det skal settes opp et sedimentbasseng for å begrense utslipp av partikler og olje fra anleggsarbeidene i tunnel, i tillegg til pH kontroll. Lyse Produksjon AS skal også sette opp kontinuerlig turbiditetsmåling for å sjekke spredningen av fine sprengsteinpartikler i vassdraget. Turbiditetsmåling nedstrøms fra Maudal kraftverk vil fange opp økt partikkelspredning fra sedimentbasseng knyttet til tunneldriving, samt avrenning fra deponi og anleggsvei. Turbiditeten skal være mindre enn 4 FTU⁶ i 90 % av tiden på dagsbasis. Målingene, sammen med data om vannføring og utslipp av tunnelvann, skal sendes inn til Fylkesmannen hver måned. Turbiditeten kan overstige grenseverdien hvis Lyse Produksjon AS viser at overskridelsen var et resultat av naturlig variasjon av turbiditet i elven.

Disponering av masser for utskiftning av dam

Lyse Produksjon AS opplyser at 4000 m³ rene masser fra eksisterende fyllingsdam skal bli plassert i området rundt dammen der de sannsynligvis har blitt hentet ut. Antagelsen av lokasjonen der massene har blitt tatt ut er basert på tydelige spor i landskapet. Vannivået i magasinet vil bli redusert under arbeidene, men etter fullført arbeid så vil vannivået stige over området der massene har blitt plassert. Fylkesmannen vurderer at plasseringen av massene regnes som forurensning og dumping av masser i vassdrag. Ettersom massene er rene og stedige vurderer Fylkesmannen at forurensningen ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper og dermed ikke trenger tillatelse til denne delen av tiltaket jf. Forurensningsloven § 8.

Samlet miljøpåvirkning

Basert på at tiltaket er av en begrenset karakter, vurderer vi det som lite sannsynlig at omsøkte arbeider, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil medføre nevneverdige, varige skader eller ulemper for marint naturmiljø. En eventuell forringelse av vannmassene forventes å være kortvarig og avgrenset til lokalt rundt tiltaksområdet.

På bakgrunn av samfunnsnyttene, arbeidenes omfang, planlagt utførelse og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriften § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11.

---

⁶ Verdien 4 FTU er basert på en grenseverdi på 25 mg/L som oppgitt i *Teknisk Rapport 09 Behandling og utslipp av driftsvann fra tunnel*. Et forslag til omregning er oppgitt i overvåkningsprogrammet fra Suldalsvatnet utviklet av Statnett (Fylkesmannens ref. 2014/7093). I dokumentet er det oppgitt en omregningsformel mellom suspendert stoff og turbiditet fra Servizi & Martens (1992) der turbiditet (T) = 113 (SS)^{0,916}. Ved å bruke denne formelen får man følgende grenseverdier i FTU: 25 mg/l: Turbiditet (FTU) = 113 * (0,025 g/l)^{0,916} = 3,85 = ca. 4

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon og begrunnelse

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Utslipp av partikler i anleggsvann, samt olje og endre pH kan være skadelig for fisk. Med gjennomføring av planlagte rens tiltak forventes imidlertid effekten å være begrenset.

Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til utslipp i Maudalsåna på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 24.10.2019, samt opplysninger fremkommet under behandling av saken

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Lyse Produksjon AS midlertidig tillatelse til utslipp av rens anleggsvann i Maudalsåna i Gjesdal kommune.

Tillatelsen omfatter utslipp av rens anleggsvann fra tunneldriving og håndtering av slam fra rensanlegget.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Lyse Produksjon AS (tiltakshaver) er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Fylkesmannen når arbeidene starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Tiltaket skal utføres som beskrevet i notatet *Maudal kraftverk. Oppgradering dam Myrtjern. Håndtering av utslipp fra anleggsdriften* (24.10.2019). Fylkesmannen skal informeres hvis endringer i utførelse av arbeid fra dette dokumentet forekommer.
5. Det settes følgende krav til rens utslippsvann før utslipp:

Parameter	Konsentrasjon
Suspendert stoff	< 200 mg SS/L
Olje	< 5 mg THC/L
pH	5,5 – 9

Rensekravene gjelder for 90 % av tiden. Hvis partikkelnivået går over 1000 mg SS/L eller hvis oljenivået overstiger 20 mg total olje (THC) per liter, skal tiltak iverksettes umiddelbart.

6. Fylkesmannen setter følgende krav til turbiditetsmåling ved Maudal kraftstasjon:
  - Nedstrøms fra kraftstasjonen skal det settes opp en kontinuerlig måling av turbiditet for å måle nivået tilførte finstoff fra anleggsvann i tillegg til eventuell nedrenning av finstoff fra utfylling.
  - Lyse skal også opprette måling av vannføring i m³/sek som brukes i overvåkingen.
  - Turbiditeten skal være mindre enn 4 FTU i 90 % av tiden i løpet av et døgn. Denne grenseverdien på 4 FTU kan imidlertid overskrides i over 90 % av tiden hvis tiltakshaver kan dokumentere at en økt turbiditet skyldes naturlige variasjoner i turbiditet som følge av økt nedbør og flom.
  - Tiltakshaver skal sende en månedlig oppdatering som inkluderer en oversikt over:
    - turbiditetsmålinger, inkludert utregning på prosentvis overskridelse av grenseverdi på over 4 FTU,
    - vannføring i elven i m³/sek,
    - konsentrasjon finstoff i tunnelvann (mg SS/L) og volum av tunnelvann som slippes ut i elven.
  - Tiltak må iverksettes hvis turbiditeten ligger over grenseverdien og overskridelsen ikke kan forklares med skyldes naturlig variasjon av nedbørsmengder i området.
7. Lyse Produksjon AS skal begrense eventuell spredning av plastikk fra sprengstein, i tillegg fjerne plastikk som har blitt frigjort.
8. Ved analyse av betong fra fyllingsdam som skal fjernes skal Lyse Produksjon AS ta utgangspunkt i listen over miljøgifter og tilhørende grenseverdier i Miljødirektoratets faktaark *M-14 Disponering av betong og teglavfall* (2013). Fylkesmannen skal bli konsultert med før disponeringen av betongmassene fra fyllingsdam blir avgjort.
9. Støy fra utfyllingsarbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).
10. Før anleggsarbeidene starter, må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal godkjennes av Fylkesmannen før arbeidene starter.
11. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
12. Når arbeidet er avsluttet skal det utarbeides en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter at arbeidet er avsluttet.

13. Tillatelsen gjelder i to år fra klagefristens utløp.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved rehabilitering av Maudal kraftverk i Gjesdal kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr

Fylkesmannens behandling av søknader om nye tillatelser, endringer i eksisterende tillatelser og kontroller i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare gebyrsats 6, jf. forurensningsforskriften § 39-4 Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Lyse Produksjon AS skal derfor betale et gebyr på kr. 33 300,-.

Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til fmropost@fylkesmannen.no.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at tiltakshaver er ansvarlig for å undersøke om tiltaket er i orden i forhold til annet regelverk.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernssjef

Vegard T. Våge
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent